

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a IX-a**

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Clistene (...) dă cetății o nouă organizare. El definește un spațiu politic întemeiat pe deme, un fel de sectoare de reședință a cetățenilor, repartizați în zece triburi în care sunt reprezentate diferitele regiuni ale Atticii, zona de coastă, interiorul și orașul. Prin tragere la sorți, cincizeci de cetățeni din fiecare trib constituie Sfatul, format din cinci sute de membri, a cărui permanență e asigurată prin rotație de către un trib. Anul politic e divizat de asemenea în zece perioade sau pritanii, câte una pentru fiecare trib. Tot prin tragere la sorți, în fiecare zi e desemnat un șef al pritanilor. Astfel, în acest sistem democratic, un cetățean poate, pentru o zi, să fie șeful Sfatului care pregătește legile votate de Adunarea poporului, *ecclesia*. Un colegiu de zece magistrați, arhonții, administrează cetatea, iar zece strategii asigură conducerea militară. Pentru împiedicarea oricărei derive politice, Adunarea poporului poate decide exilarea pentru zece ani a unui cetățean, votând "ostracismul". Pe de altă parte, pentru a permite celor mai puțin bogați să participe la Sfat, cetatea le atribuie o indemnizație de prezență. Democrația ateniană e întemeiată așadar pe voința egală a tuturor. Nu trebuie uitat că sunt excluși noncetățenii, cum ar fi sclavii, dar și soțiile ateniilor. În acest sistem, cei mai bogați au și obligații: participarea la construcția de vase și finanțarea corului pentru reprezentațiile teatrale. "

(Jean Carpentier, Francois Lebrun, *Istoria Europei*)

B. „În sudul Atenei se afla Sparta, constituită ca stat oligarhic războinic al spartanilor, aflat în izolare voită de restul Greciei, o lume pentru sine, care domina zona plasată la sud de ea, Peloponesul. Cu sărăcia și disciplina sa spartană, precum și cu permanentul său regim de teroare împotriva sclavilor statului (hiloții), Sparta, ca putere terestră ultra-militarizată, era la antipodul Atenei. Opoziția structurală dintre Atena și Sparta a contribuit și ea la rivalitatea lor ca puteri politice. [...] Ruptura dintre Sparta și Atena a fost deplină (461 î.Hr.): după un puternic cutremur de pământ ce a avut loc în Sparta (464 î.Hr.), hiloții s-au răzvrătit în cadrul celui de-al treilea război messenian (464-458 î.Hr.). Un corp de armată atenian trimis în ajutorul messenienilor a fost respins de spartani (462 î.Hr.) ca urmare a superiorității politice. (...) Rupturii dintre Sparta și Atena (461 î.Hr.) i-a urmat războiul ("primul război peloponesiac"). Ca o prefigurare a războiului peloponesiac propriu-zis (431-404 î.Hr.), el a început încă din faza finală a celui de-al doilea război persan, care va fi definitiv încheiat odată cu pacea lui Callias (449 î.Hr.).

Pacea dintre greci, încheiată pe o perioadă de treizeci de ani între Sparta și Atena (446 î.Hr.) nu a durat decât foarte puțin. Războiul peloponesiac a luat naștere în Grecia colonială, (...) extinzându-se apoi asupra Corintului, a Atenei și Spartei." (Immanuel Geiss, *Istoria lumii*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, două informații referitoare la obligațiile celor bogați. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două consecințe ale rivalității dintre cele două „puteri politice”. **4 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Prezentați un model de educație specific unui spațiu istoric la care se referă sursa **B**. **5 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la organizarea politică în antichitate, desfășurate până în secolul al II-lea î.Hr., în afara celor din sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați două asemănări între arta a două popoare antice europene. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză cu privire la ***Rolul Imperiului Roman în istoria antică și medievală a Europei***, având în vedere:

- precizarea unui fapt istoric referitor la instaurarea Imperiului Roman și prezentarea a două consecințe ale acestuia pentru organizarea politică a Imperiului în secolul I d.Hr.;
- menționarea unui fapt istoric referitor la organizarea politică a Imperiului Roman în secolul al III-lea și a două cauze ale acestui fapt istoric;
- explicarea rolului unei mari religii în cadrul evenimentelor desfășurate în Imperiul Roman în secolul al IV-lea;
- prezentarea a două asemănări între etapele etnogenezei românești și cele ale constituirii unui alt popor medieval european.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză – efect**, respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată